

امام در انظار یاران

آنچه فراروی دارید، پاسخ کتبی یاران و
شاگردان حضرت امام، رحمة الله عليه، است به
سه پرسش مجله از محضر آنان:

۱. رمز موفقیت امام در چه بود؟
 ۲. حساسیت امام روی چه مسائلی بود؟
 ۳. چه خاطرخواه آموزنده از امام دارید؟
- مجله، به مناسبت سالگرد رحلت حضرت امام، پرشاهی فوق را برای بیشتر یاران و شاگردان آن مرحوم، ارسال داشت که در این شماره، پاسخ بزرگوارانی که تا کنون به دست رمزیده است، تقدیم می‌گردد.

آیة الله زنجانی

و خواندن قرآن و تأکید در تلاوت آن جز این نیست.

چون تو در قرآن حق بگریختی

با روان انبیاء آمیختی

پس ذکر سرگذشت اعاظم و تدبیر در ماجرای زندگی آنان، یک نحو اختلاط و آمیزش با ارواح عالیه آنان است و! چه اختلاط و آمیزش مبارکی! «ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم».

مسلمان، مراد از موفقیت، موفقیت در رسالت خاص خودشان، یعنی در برانداختن طاغوت و طاغوبیان و إلا موفقیت در فقاهت و روش تخصصی دیگر در اشخاص دیگر هم موجود است و اختصاصی به این بزرگوار ندارد. هر چند به دست آوردن رمز موفقیت در آن موارد هم، مهم و قابل استفاده شایان است، ولی آن را در غیر شخص ایشان هم می‌توان پیدا نمود و هم آن را الگو قرار

حوزه: به نظر حضرت عالی، رمز موفقیت حضرت امام، رحمة الله عليه چه بود؟

* تشرک صمیمانه خود را از احیای ذکر امام راحل، رضوان الله تعالى علیه، که موجب احیاء و نشر فضائل انسانیت و تقوی و مکارم اخلاق می‌باشد ابراز می‌دارم به راستی:

الرجل العظیم بعد موته
سبع نور یتدفق منه النور
مرد بزرگ، پس از مرگ بسان چشمۀ نوری است که پیوسته از آن نور در تابش و ریزش است.
فوائد و برکات احیاء مائر و آثار این نخبه‌های تاریخ را مکرر کنیاً و شفاهانه متذکر شده‌ام.
هست قرآن حاله‌ای انبیاء
ماهیان بحریا که کبریا

داد. پس مورد سؤال از خاصه آن راحل عظیم است که متفرد به آن بودند؛ یعنی قیام لله و نهراسیدن از کوههای موانع که هریک از آنها، انصافاً مرد افکن بودند وهم «لایخافون فی الله لومة لائم». وابن که به تهائی امت بودن: «ان ابراهیم کان امة قانتاً لله».

داده بودش صنع حق جمعیتی که همی زد یک تنه بر امتی برسر آن چنان محکم بی است گوئیا شرقی و غربی با وی است آری، زیتونه لاسرقه ولاغریه و از حدود اقطار خارج بودن، خاصه آن بزرگوار بود. به عقیده این جانب آن بزرگوار، نموداری از اعظم انبیاء و مرسلین بود، نمونه از اولوالغم من الرسل. مرادم نه معنای اصطلاحی کلمه است، بلکه مصدقای کامل از معنای لغوی آن؛ زیرا: قوم بروی سرکه ها می ریختند لیک دریا هم فرون می ریخت قند غم که از دریا برآن راهی بود

پیش او جیحونها زانوزند!! این را به رأی العین دیدم آنچه که در طی قرون هم صنفها محل می شمردند، باذن الله والا تکال عليه، ممکن ساخت. هیچ یادم نمی رود.(وشاید در مذاکرات و مصاحبه ها گفته باشم). در اوایل انقلاب یکی از آشنايان، که با رژیم منحوس کارد و پنیر بود و خدمات شایانی را در معزقی کارگزاران و افشاگری آنان انجام داده بود، روزی که به مشهد مشرف بود و سخن از انقلاب رفت، می گفت: «برانداختن رژیم محل است؛ چون

آمریکا پشت سرش ایستاده است».

این مقاله شخصی بود که به مناسب خصوصت و عداوت شدیدش با دستگاه منفور، هرگز احتمال نمی رفت که سخن از راه عاطفه بزنده و در مقام طرفداری از آن، ممکن رامحال بداند؛ بلکه در آن مورد و موقع دید عقل متعارف جز این نبود. مولای متقيان، صلوات الله وسلامه علیه، هم اخبار را با این خاصه ذکر فرمود:

«ولکن الله سبحانه جعل رسلاه اولی قوه في عزائهم، وصفة في ماترى الاين من حالاتهم..» لیکن خداوند سبحان فرستاد گان خود را در اراده شان نیرومند گرداند و در آنچه دیده ها از ظاهر آنان می بینند، خوار نمایاند. آن گاه مدح می فرماید:

«ولقد دخل موسی بن عمران ومعه اخوه هارون، عليهما السلام، على فرعون وعليهما مدارع الصوف وبايديهما العصبي فشر طاله ان اسلم بقاء ملکه ودوان عزه» موسی بن عمران وبرادرش، هارون عليهما السلام، بر فرعون درآمدند، جامه های پشمین بر تن و چوب دستیها در دست، وبا او پیمان نهادند به جاودانگی سلطنت و دوام وارجمندی وعزت، اگر مسلمانی پذیرد و راه طغیان پیش نگیرد. ملاحظه می شود که خاصه موسی بن عمران، عليه السلام، را در عین عظمت معنوی اتكاء و اتكال به قدرت لا يزالی، می فرماید که دوبرادر پشمینه پوش با یک عصا، به ظاهر فاقد همه گونه قدرت، اقا با اتكاء به نیروی لا يزالی، بدون هراس از تشکیلات فرعون، به او قول می دهند که در صورت تبعیت از فرمان آنان، که فرمان الهی

است، سلطنتش پایدار خواهد ماند.

این چه نیروی غیبی است که با دست خالی فرعون را تهدید می کند و هم تشویق: «فسر طاله». ^{۱۰}

اگریک عبدی بود بر اساس مبنای می گفت: این هم مظہری از وجود است، یک حقیقت است، به دو صورت موسی و فرعون کردند آشتی.

راحل بزرگوار، قدس سره العزیز، فرمود:

«بگویم که از گوشت گرفته بیرون نکنند!»
خلاصه آن خاصه موجب امتیاز و اینمی از مشارکت در آن (علی حد تعبیر الرضی، ره) همانا نمونه و نمودار بودن از خاصه انبیاء بود و گرنه تقدم در فقاہت و اجتہاد، به ما هو موجب امتیاز نمی توانست باشد.

هستند از مستعدین در فقه و فقاہت و اجتہاد که برای جلوس رضاخان به اریکه سلطنت، در مجلس مؤسسان تبریک مفصل گفته اند.

فیاغلتنا عما یراد بهم ومن نام لم ینم عنده و کان هو، قدس سره، اخا الحرب یقطاناً.

لازم دیدم که خاصه مهم دیگر را که مسلمان امام راحل، رضوان الله تعالیٰ علیه، از مشارکت اینم بوده و فضیلت منحصر به فرد آن راحل عظیم الشأن است، گوشزدن نمایم و باریه قول رضی، رضوان الله علیه، «کثیراً ماذا کر لاخوان» است. همانا در تحت نفوذ و تأثیر بودن در برابر اطراقیان و خواصی بود؛ زیرا در طول زندگی، آنچه که مشهود بوده و یکی از نقاط ضعف و بلکه سقوط از اوج عظمت بوده، متأثر بودن اکثر هم طرزا های امام راحل،

قدس سره، بود که در این باره قضایای تأسیف بار دارم که داعی بر گفتن آنها نیست و از طرفی، برای نمایاندن فضیلت و امتیاز آن بزرگوار، راهی جز آن موجود نیست؛ چون: «به ضد نور دانستی تو نور.» داستانهای از شهید صدیق آیة الله مطهری، رضوان الله تعالیٰ علیه، و بی تفاوتی مراجع گذشته نسبت به ماجراهای آن شهید، قدس سره، و همچنین نسبت به خودم دارم که ظاهراً سرش اولی است.
تأسیساً لقوله سبحانه: «لا يُسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ

من قبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أَوْلَئِكَ أَعْظَمُ دَرْجَةً مِنَ الدِّينِ

انفقوا مِنْ بَعْدِ وَقَاتَلُوا. وَكُلًاً وَعِدَ اللَّهُ الْحَسَنِي - وَاللَّهُ

بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ».

فریقین در اصل حیازت درجات مساوی هستند و ائمّا یمتازون بعضها نم اند سبحانه وعد کلاً منهم الحسنی سبحانه لا يخلف الميعاد.

جوزه: حضرت امام، رحمۃ اللہ علیہ، روی
چه مسائلی حساسیت بیشتری نشان
می دادند؟

* آن بزرگوار نه فقط علاقه مند به دین و اقامه شعائر و دفاع از حریم اسلامش بود که غمخوار بود. بد نیست این جریان را متدکر شوم:

هنوز چند روزی از ورود حضرت امام به ایران نگذشته بود که یکی از رفقاء اهل علم زنجانی ساکن تهران که مکرر در آن چند روز با هیأت علمیه تهران شرفیات شده و امام، به مناسبت همشهری بودن مشارلیه، از حالات این جانب

هزار نقد به بازار کائنات آرند
یکی به سکه صاحب عیار ما نرسد
انصافاً بی انصافی شده است. غیر از ایشان،
اول به حسابها رسیدگی می کردند چنانچه ادنی
لطمہ ای به آن وارد نمی شد اعلامیه می دادند، آن
هم شاید از کثر اعتراض من حولهم پس اصاله
الجهد محفوظ نبود؛ اما صاحب عیار ما خود را به
آب و آتش می زند و آماده هرگونه پیش آمد بود.
آری صحابه هم می جنگیدند مولی هم
می جنگید. اما مولی از زبان سیده نساء:
«کلمًا اوقدا ناراً للحرب اطفأها الله... فلَا ينكفَى
حتى يطأ صماخها با خصميه ويحمل لهبها بسيقه
مكدوّا في ذات الله مجتهداً في امر الله قريباً من
رسول الله (ص) سيداً في اولياء الله مشمراً ناطحاً
مجداً كادحاً وانتم في بلهنيه من العيش وادعون
فاكهون آمنون» (اعيان الشيعه ج ۳۰۰/۲، چاپ
قدیم).

سؤال واستفسار فرموده بودند، به این جانب تلفن
کرد و ضمناً گفت چرا نمی آید و چرا در مشهد
معطل هستید. چندبار امام از شما پرسیده است.
پس از سؤال و جوابهایی، من پرسیدم خبر تازه
چیست؟ گفت: همه هیأت علمیه تهران به
مصالحت یکی از خطبا مشرف بودیم. امام امر
فرمودند که: سکوت ممتد را شکسته به من بر رود.
وی هم به منبر رفت و اظهار داشت: (ما حاصله):
«این انقلاب، ثمرة مجاهدات شخصی نیست،
همه علماء در آن ذی سهم هستند.»
من در همان مذاکره تلفنی گفتم: جناب رفیق
شفیق! به قول تبریزیها نماز قضاۓ دارد؛ اما جواب
را قضایی نیست! بنابراین در همین موقف اندک
تأمل نموده و پرانتر باز کنید تا جواب را در ضمن
بیتی از حافظ به سمع شریف برسانم و سپس ادامه
بهید.

گفت: پرانتر باز است.
این بیت را خواندم:

آیة الله امینی

که در کمتر کسی جمع می شود. رمز موفقیت او را
باید در مجموعه آن صفات جستجو کرد. مانند:
آرامش نفس، قاطعیت، شجاعت، اخلاص،
استقامت، بی اعتمانی به جاه و مقام بی توجهی به
امور مادی و دینی، تقوی، تسلط بر نفس، بینش
سیاسی، بینش اجتماعی، تدبیر، آینده نگری،

حوزه: به نظر حضرت عالی رمز موفقیت
حضرت امام، چه بود؟

امام خمینی، قدس سره الشریف، یک
شخصیت استثنایی و ممتاز بود ویژگیهای داشت